

TALEPAPIR

DET TALTE ORD GÆLDER

Anledning	Samråd tirsdag den 25. september 2012
Titel	Åbent samråd om placering af ferie og fridage i folkeskolen af religiøse hensyn
Målgruppe	Børne- og Undervisningsudvalget
Arrangør	Børne- og Undervisningsudvalget
Taletid	Ca. 5 min.
Tid og sted	Folketingets Børne- og Undervisningsudvalg tirsdag den 25. september 2012 kl. 14.00

Disposition

1. **Indledning**
2. **Svar på spørgsmål AG-AJ**
3. **Afrunding**

1. Indledning

- Børne- og Undervisningsudvalget har efter ønske fra Alex Ahrendtsen (DF) stillet mig fire samrådsspørgsmål AG-AJ om placering af ferie og fridage i folkeskolen af religiøse hensyn.
- Jeg har valgt at besvare de fire spørgsmål samlet.

2. Svar på spørgsmål AG-AJ

- Spørgsmålene lyder således:
- Spørgsmål AG: *"Hvad er ministerens holdning til, at skoler landet over er begyndt at give elever fri på grund af en religiøs højtid, der ikke er en del af den danske kalender?"*
- Spørgsmål AH: *"Hvordan vil ministeren sikre, at eleverne ikke får fri pga. f.eks. ramadanens afslutning?"*
- Spørgsmål AI: *"Hvad vil ministeren gøre, for at skolerne noterer fravær for elever, der ikke møder op i skolen på grund af en religiøs højtid?"*
- Spørgsmål AJ: *"Vil ministeren anbefale kommunerne og skolerne at tillade fridage for andre trossamfunds religiøse højtider som f.eks. buddhisternes, katolikernes, ortodokses og jødernes?"*
- Grundlæggende mener jeg, at det er vigtigt, at alle børn passer deres skole og får den undervisning, de skal have. Det er nødvendigt i forhold til at skabe en fagligt stærk folkeskole for alle.
- Eleverne har ca. 200 skoledage om året, og kommunalbestyrelsen laver ferieplanen eller evt. uddelegerer den til skolerne selv. Forældre har mulighed for at bede om fri af særlige hensyn. Det er en fin balance, der er mellem kommunal-

bestyrelsens placering af ferie- og fridage, samtidig med at en elev kan få fri, hvis der foreligger særlige grunde.

- Jeg mener ikke, at det er en god idé på forhånd at give alle elever fri på grund af religiøse helligdage, da elevernes behov er forskellige. Jeg mener, at der kan være gode grunde til at give fri til enkelte elever, som ønsker at fejre den muslimske fest "eid", eller ønsker at fejre den jødiske helligdag "yom kippur" (forsoningsdagen).
- Jeg deltog i tv-udsendelsen Go'morgen Danmark her til morgen, hvor jeg mødte tre muslimske piger, hvis forældre havde bedt om fri for at fejre eid, og en jødisk dreng, hvis forældre havde ønsket fri for at fejre yom kippur. Drengen Adam fortalte, at man på den jødiske skole havde besluttet at inddrage en uge af sommerferien for at kompensere for fridage i forbindelse med fejringen af yom kippur.
- Skolen skal være fællesskabets skole. Det kræver, at alle bakker op, og at eleverne er til stede.
- Det er derfor bedre, hvis der på den enkelte skole tages stilling i konkrete situationer, når en elev beder om fri af særlige årsager.
- Jeg mener derfor ikke, at der er grund til at indføre bestemte fridage udover de allerede lovbestemte.
- I den føromtalte tv-udsendelse deltog jeg i en debat med skolelederen på Rådmandsgades Skole, Lise Egholm. Skolen har mange elever med indvandrerbaggrund. Skolens politik vedrørende fridage er, at forældrene skal kontakte hende, hvis de ønsker fri af særlige grunde. Men skolen vil ikke indføre særlige fridage. Jeg synes, at denne skole er et godt eksempel.
- Jeg har bemærket, at danske traditioner også kommer til udtryk ved uofficielle fridage som fx "blå mandag". Den bør man også tage en værdidebat om lokalt.
- Folkeskolelovens regler om ferie og fridage er klare og enkle. Det er en lokal beslutning at fastlægge ferieplanen. Folkeskolelovens ordning er efter min opfattelse hensigtsmæssig, da det ikke er min opgave som børne- og undervisningsminister at detailregulere hver enkelt folkeskole.
- For så vidt angår spørgsmålet om afholdelse af ferie og fridage er det således op til lokal beslutning, om man ønsker at holde lukket i forbindelse med religiøse højtider. Kun på folkekirkens helligdage holdes lukket i overensstemmelse med helligdagslovgivningen (lov nr. 279 af 17. juni 1983 med senere ændring).

- Det er inden for disse rammer den enkelte kommunes og skoles ansvar at finde løsninger på spørgsmål af betydning for integrationen og tilrettelæggelsen i øvrigt af undervisningen i overensstemmelse med lokale ønsker og behov.
- Vi har ikke i Ministeriet for Børn og Undervisning oplysninger om, i hvilket omfang kommunerne i givet fald har tilrettelagt ferieplanlægningen af hensyn til fx muslimske traditioner.
- Folkeskolelovens regler om elevfravær er også ganske klare og enkle. Det er skolelederens ansvar at føre kontrol med elevernes fremmøde og foretage fornøden opfølgning. Folkeskolelovens ordning er efter min opfattelse hensigtsmæssig.
- Som følge af, at der er undervisningspligt i Danmark, har elever, der er optaget i folkeskolen, pligt til at møde til undervisningen.
- Det er efter lovens § 39 skolens leder, der påser, at alle skolens elever rent faktisk deltager i undervisningen.
- Skolens leder og elevernes lærere fører således dagligt kontrol med, at eleverne er til stede under undervisningen og registrerer fraværet elektronisk i de elevadministrative systemer.
- Der skal angives følgende om grunden til fraværet:
 - 1) Fravær på grund af elevens sygdom eller lignende.
 - 2) Fravær med skolelederens tilladelse (ekstraordinær frihed).
 - 3) Ulovligt fravær.
- Skolelederens afgørelse om ekstraordinær frihed træffes på grundlag af en konkret vurdering af den pågældende elevs behov for at holde fri sammenholdt med det afbræk i undervisningen, som en imødekommelse vil indebære.
- Dette er et hensyn både i forhold til den pågældende elev og over for resten af klassen som undervisningsenhed.
- Hvis skolelederen ikke har givet tilladelse til, at barnet skal have fri uden for ferierne, er det ulovligt fravær, hvis forældrene alligevel tager barnet ud af skolen.
- Hvis skolelederen giver ekstraordinært fri på grund af særlige begivenheder i familien m.v. uden for de almindelige ferier og fridage, registreres et sådant fravær som ”ekstraordinær frihed”.

- Man kan godt diskutere, om nogle skoleledere måske er for large i forhold til at give tilladelse til at holde fri uden for ferierne. Det er en relevant diskussion at tage op i skolebestyrelserne. Jeg undrer mig over, hvorfor nogle forældre skal tage på ferie på nogle af skoledagene, når der er langt over 100 dage om året uden undervisning. Jeg synes, det er en vigtig holdningsdiskussion at tage op på skolerne.
- Hvis fraværet er ulovligt, skal skolen – enten skolens leder eller en af elevens lærere – straks tage kontakt til elevens forældre med henblik på at afdække årsagen til fraværet.
- Har eleven mange forsømmelser af kortere eller længere varighed eller meget lange fraværsperioder, søger skolen problemerne løst i samarbejde med eleven og forældrene, eventuelt ved inddragelse af pædagogisk-psykologisk rådgivning, Ungdommens Uddannelsesvejledning, den kommunale sundhedstjeneste eller andre institutioner m.v., som eleven har tilknytning til. Er det ikke muligt at skabe den nødvendige dialog med eleven og forældrene med henblik på at sikre, at eleven deltager i undervisningen, inddrager skolen de kommunale skolemyndigheder.

3. Afrunding

- Jeg har ingen planer om at ændre folkeskolelovens regler af hensyn til religiøse højtider.
- Jeg har tiltro til, at der lokalt findes hensigtsmæssige løsninger, der både tilgodeser hensynet til integrationen og gennemførelse af undervisningen samt hensynet til de enkelte elevers religiøse liv.